

EEN SOCIAAL VEILIG SCHOOLKLIMAAT

Aan de slag met praktische tools

Informatie over hoe je een sociaal veilig schoolklimaat creëert, vinden wij belangrijk. Nog belangrijker vinden wij het dat we daar praktische handvatten voor aanreiken aan onderwijsprofessionals. Op de website van School & Veiligheid vind je daarom niet alleen artikelen met informatie, maar ook praktische tools die je direct in kunt zetten: in de klas met je leerlingen en studenten of bijvoorbeeld in teamverband met je collega's. Op deze pagina lichten we een paar van die producten uit. Op www.schoolveiligheid.nl/producten vind je het overzicht van al onze producten. Wist je trouwens dat veel van onze producten gratis zijn? Daarnaast zijn steeds meer van onze producten (ook) beschikbaar als download.

Gendi

De website www.gendi.nl biedt leraren inspiratie, (les)materialen en kennis over het ruimte geven aan gender- en seksuele diversiteit in de klas, op school en in het team. Het waarborgen en vergroten van de sociale veiligheid van iedereen is daarbij het uitgangspunt. Je vindt hier lesmaterialen, tips en andere inspirerende handvatten om in de klas aan de slag te gaan met dit onderwerp.

Gendi

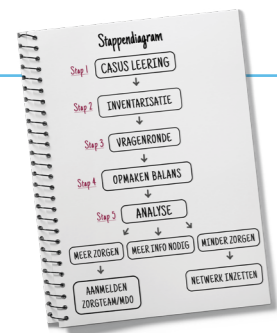

Struisvogel Sessie

Hoe reageer je als een leerling homofobe scheldwoorden gebruikt of niet wil meedoen aan een activiteit vanwege het geloof? De tool 'De Struisvogel Sessie' helpt om het gesprek aan te gaan over dit soort situaties die vaak leiden tot morele dilemma's. Met als resultaat een duidelijke handelingsrichting voor de hele organisatie. Dit product heeft School & Veiligheid ontwikkeld samen met KIS (Kennissplatform Inclusief Samenleven).

Scan de QR-code om naar het overzicht van onze producten te gaan.

Niet-pluisinstrument

Het is een situatie die veel leraren zullen herkennen: een leerling of student vertoont gedrag dat het gevoel oproept dat er iets niet in orde is. Vaak gaat het om een niet-pluisgevoel dat meer is gebaseerd op onderbuikgevoelens dan op zichtbare gedragingen. Het niet-pluisinstrument kan houvast bieden bij een gesprek hierover.

Vijf filmpjes rondom pedagogisch vakmanschap

Hoe ga je om met alledaagse situaties in de klas die raken aan sociale veiligheid? Aan de hand van vijf filmpjes kun je hier zelf of samen met collega's op reflecteren. Zo krijg je meer zicht op je pedagogisch handelen en ben je met elkaar op weg naar een sociaal veilige school. De vijf filmpjes gaan over:

- Een ongewenste aanraking van een leraar
- Vervelende grappen
- Sfeer en omgang met elkaar in de klas
- Discriminatie
- Online contact tussen leraar en leerling

Gedragen Gedrag

UITGELICHTE TOOL

VOLGENS VÉRONIQUE MEUFFELS

Hoe gaan jij en je collega's met elkaar om? Welk gedrag van leerlingen is acceptabel en welk gedrag niet? Hoe kijk je aan tegen voorvallen van bijvoorbeeld pesten, discriminatie en seksueel gedrag? Het spel Gedragen Gedrag brengt werkelijke situaties onder de aandacht en maakt ze bespreekbaar. Er is een versie voor het po en een versie voor het vo/mbo. Véronique Meuffels, vertrouwenspersoon en schoolmaatschappelijk werker op VSO De Pylor te Heerlen, vertelt over haar ervaringen met het spel.

Tekst
Erik Ouwerkerk

"Hoe reageer ik op situatie x of y? Wat zóu ik willen? Hoe kijken mijn collega's daar tegenaan? Door het er samen over te hebben, kun je komen tot een gezamenlijk kader, voel je je gesteund door collega's en straal je duidelijkheid uit naar leerlingen en ouders", vertelt Meuffels.

Hoe realistisch de kaarten ook zijn, geen school is hetzelfde. Ook De Pylor heeft unieke leerlingen en stelt specifieke doelen in een unieke context. "Het werkt gelukkig voor elke school", merkt Meuffels op. "De spelkaarten met casussen zijn gesorteerd op thema's zoals pesten of agressief gedrag en je kunt je daarnaast ook richten op bijvoorbeeld afspraken binnen het team of omgangsregels tussen leerlingen en leraren. De blanco kaartjes kunnen de teamleden zelf invullen: die zijn er niet alleen voor inhoudelijke aanvulling, maar zorgen er ook voor dat de spelers actief betrokken zijn bij de regels en sfeer op school."

(Op) Tijd

De kennismaking met het spel Gedragen Gedrag kwam precies op tijd voor Meuffels. Ze speelde het met haar

medecursisten van de opleiding tot vertrouwenspersoon bij School & Veiligheid op het moment dat de grenzen rond gedrag leken te vervagen op haar school. "Ouders leken zich meer en sneller agressief op te stellen richting leraren, er waren meer incidenten tussen leerlingen en leraren en er heerste steeds meer onvrede die op ongenueanceerde wijze geventileerd werd. Daar kwam nog bovenop dat nieuwe medewerkers instroomden plus een verzwaring van de problematiek bij de doelgroep, terwijl de wachtlijsten van externe hulpverlening voor leerlingen opliepen. Zodoende introduceerde ik Gedragen Gedrag op mijn school. Natuurlijk is het óók heel goed om te spelen als alles goed loopt, zodat het ook prettig blijft op school."

Gedragen Gedrag doet wonderen maar is geen wondermiddel, zag Meuffels. "Aannames over andermans zienswijze of werkwijze in het team kunnen onjuist blijken, onderlinge verschillen komen aan de oppervlakte, je bespreekt pijnpunten, et cetera. Soms is die onrust eerst nodig om daarna te komen tot afstemming en verandering. Geef dat proces de tijd. Hetzelfde geldt voor het vaststellen van gemeenschappelijke waarden en vervolgens het vertalen daarvan naar de praktijk. Het is duidelijk geen spel om 'op een middag even uit de kast te trekken.' Ga je er echter structureel mee aan de slag, dan zet de hele school grote stappen." ■

Véronique Meuffels

